

Čís. 8260.

Je-li sporno, zda ustanovení poslední vůle, zakazující zciziti a zavaziti odkázanou nemovitost, bylo dáno i ve prospěch třetí osoby, nelze změnití právoplatné usnesení pozůstalostního soudu o zápisu zákazu v nesporném řízení, nýbrž jest to vyhrazeno pořadu právnímu.

O účinnosti zapsaného zákazu zcizení pro možnost dalších vkladů na stížené nemovitosti, které by se přičily zákazu, přísluší rozhodovati knihovnímu soudu.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1928, R I 556/28.)

Pozůstalostní soud (obchodní soud v Praze) vydal v roce 1913 odevzdací listinu, podle níž bylo na třetině domu, odkázané Karolině P-ové, vloženo vlastnické právo a poznamenán zákaz zcizení a zavazení. K žádosti Karoliny P-ové zrušil obchodní soud v Praze usnesením ze dne 28. března 1928 omezení obsažené v odevzdací listině, podle kterého třetina domu, patřící Karolině P-ové, nesmí býti zcizena ani zatížena, leč by došlo k prodeji celého domu, avšak jen s touto podmínkou, že bude soudem pozůstalostním schválena tržová smlouva, kterou Karolina P-ová třetinu domu prodá a s výhradou, že knihovní poznámka zákazu zcizení a zastavení třetiny bude vymazána teprve tehdy, bude-li soudu knihovnímu předložena tržová smlouva ohledně prodeje této třetiny schválená pozůstalostním soudem. K rekursu spoluvlastníka domu zrušil rekursní soud z úřadu napadené usnesení i s předchozím řízením a odmítl žádost Karoliny P-ové pro nepřislušnost dovolaného soudu. Důvody: Napadené usnesení i s předchozím řízením jest zmatečným podle § 2 prvý odstavec nesp. řiz. a bylo proto nutno je zrušiti, třebaže zmatečnost nebyla nikým namítnuta. Neboť z pozůstalostních spisů vychází na jevo, že odevzdací listina obchodního soudu v Praze ze dne 30. května 1913 byla právoplatně vydána a na základě této listiny vklad práva vlastnického jakož i poznámka zákazu zcizení a zatížení dotyčné Karolině P-ové odkázané třetiny domu v pozemkové knize u zemského soudu civilního v Praze zapsána. Tím projednávání pozůstalosti po Siegfriedu A-ovi bylo skončeno podle § 174 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a soud pozůstalostní není již oprávněn k dalším úředním jednáním mimo případ § 179 nesp. řiz. Nepřislušelo tedy soudu, který zakročil jako soud pozůstalostní, zabývati se po právní moci odevzdací listiny se žádostí Karoliny P-ové.

Nevyhoví-li soud, nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Bez ohledu na to, zda lze přisvědčiti rekursnímu soudu v tom směru, že pozůstalostní soud po právoplatném odevzdání pozůstalosti podle § 174 nesp. řiz. není oprávněn k dalším úředním jednáním mimo případ § 179 nesp. řiz., je rozhodnutí rekursního soudu ve věci správné. Pozů-

stalostní soud vydal zástupci účastníků projednání pozůstalosti Dr. L-ovi osvědčení podle § 178 nesp. říz. za účelem vkladu práva vlastnického na jednu třetinu zůstavitelova domu pro odkazovnici Karolinu P-ovou podle obsahu dovětku. Podle osvědčení a ve shodě s dovětkem byl pak pozůstalostním soudem povolen pro Karolinu P-ovou vklad vlastnického práva na pozůstalostní třetině domu s omezením dovětku (zákazem zcizení a zadlužení). Karolina P-ová žádala po knihovním provedení vkladu již v roce 1913 za opravu osvědčení a o výmaz zákazu zcizení a zadlužení odkázané jí jedné třetiny domu z důvodu, že omezení neodpovídá zůstavitelově vůli. Tento návrh byl právoplatně zamítnut. Již právomoc tohoto usnesení brání jeho změně pozůstalostním soudem bez újmy práv osob třetích (§ 9 a 18 nesp. říz.). Tu pak tvrdí spoludědička Růžena W-ová, že zákaz zcizení byl dán i v její prospěch, ježto úmyslem zůstavitelovým bylo, by bez souhlasu všech spoluvlastníků domu Karolina P-ová ho nesměla prodati. Je-li předpokladem možnosti změny právoplatného usnesení prvního soudu, že se tak může státi jenom bez újmy práv cizích osob, mohl první soud změnit usnesení o zápisu zákazu zcizení a zadlužení jen tehdy, když se tím práv třetích osob nedotkne. Je-li sporno jak po stránce skutkové tak i právní, zda bylo úmyslem zůstavitelovým, by zákazem zcizení nabyla nároku i Růžena W-ová, nesměl pozůstalostní soud podle § 2 čís. 7 nesp. říz. rozhodovati o sporném dosahu a o účincích zákazu zcizení a zadlužení již do knih zapsaného, nýbrž bylo to vyhrazeno pořadu práva. Když tedy pozůstalostní soud přes to rozhodl, překročil meze své působnosti a jeho rozhodnutí jest zmatečné podle § 2 čís. 1 nesp. říz. (§ 42 j. n.). Rekursní soud právem zmatečné usnesení prvního soudu zrušil. O účinnosti zapsaného zákazu zcizení pro možnost dalších vkladů na stížené nemovitosti, které by se zákazu přičily, přísluší rozhodovati soudu knihovnímu. Tento soud posoudí, zda podle stavu knih a obsahu zákazu zcizení brání tento zákaz absolutně dalším vkladům, či zda má účinky jen obligační (srov. § 364 c) obč. zák. pro nynější právo a k tomu zprávu justiční komise k třetí dílčí novele str. 42 a z literatury na př. Krainz-Ehrenzweig System § 201, Randa Eigentum § 8 str. 19). Tvrdí-li Karolina P-ová, že její právo k prodeji není za nynějších poměrů omezeno zákazem, kdežto Růžena W-ová tvrdí opak, ať už se jedná o účinky zákazu ryze osobní nebo věcné, může tento jejich spor býti řešen jen pořadem práva, nikoli soudem pozůstalostním. Proto nebylo dovolacímu rekursu vyhověno, aniž bylo lze v nesporném řízení zabývatí se otázkou sporného obsahu zapsaného zákazu zcizení a zavazení a otázkou jeho účinnosti věcné nebo osobní podle vývodů dovolacího rekursu.

Čís. 8261.

Povolení exekuce k vydobytí celé pohledávky není na závadu, že po vydání exekučního titulu bylo na Slovensku o jmění dlužníka uzavřeno soudní vyrovnání. Okolnost tu může dlužník proti exekuci uplatňovati podle §§ 35 a 40 ex. ř., nikoliv rekusem proti povolení exekuce.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1928, R I 566/28.)